

Verslag dorpenrondes zon en wind

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Hoofdconclusie dorpenrondes werkgroepen.....	3
Hoofdconclusie dorpenrondes stellingen	4
Samenvatting opmerkingen chats	5
Hoofdpunten schriftelijke reacties	5
Bijlage 1: Verslag dorpenronde 1	7
Bijlage 2: Verslag dorpenronde 2	13
Bijlage 3: Verslag dorpenronde 3	19

Inleiding

In september hebben er drie digitale dorpenrondes plaatsgevonden voor de inwoners van de gemeente Buren in het kader van zon en wind. In eerste instantie zouden deze dorpenrondes fysiek plaatsvinden, maar vanwege de ontwikkelingen rondom het Coronavirus is er besloten ze via Zoom te laten plaats vinden. De avonden vonden plaats op donderdag 3 september, donderdag 10 september en donderdag 24 september. Alle drie de avonden gingen om 19.30 uur van start en eindigden rond 21.30 uur. Op deze avonden kwamen een hoop geïnteresseerden deelnemers op af. Op de eerste avond namen er 14 inwoners deel, op de tweede avond was dit een aantal van 17 en op de derde avond waren er 15 inwoners die meededen.

De opbouw van alle drie de avonden was hetzelfde. De avonden werden afgetrapt met een woord van wethouder Pieter Neven. Hierna gaf Ko van den Beemt een presentatie over zon- en windenergie en de ontwikkelingen rondom de energietransitie binnen de gemeente Buren en over zon- en windenergie in de regio rondom de gemeente Buren. Vervolgens gaf Femke Visser een presentatie over de verschillende denkrichtingen die er zijn en die zijn ontwikkeld binnen de ruimteateliers over de plaatsbepaling van wind- en zonenergie binnen de gemeente. De regionale ambitie uit het concept bod is het minimaal verdubbelen van de bestaande en nu geplande capaciteit aan zon en wind energie per 2030 over de gehele regio. Wel is er een duidelijk verschil tussen hoe er tegen zon- en windenergie wordt aangekeken. Bij zonenergie wordt er meer aandacht besteedt aan hoe, en bij windenergie wordt er meer aandacht besteed aan waar. Uiteindelijk is het noodzakelijk om zon- en windenergie ruimtelijk af te stemmen, dan wel te combineren.

De verschillende denkrichtingen uit het RES-BOD zijn:

- Langs infrastructuur (A15/Betuwelijn)
- In de kom
- Geconcentreerde energieparken

Hierna werd van start gegaan in verschillende break-out rooms/werkgroepen. De volgende vragen zijn toen besproken:

- 1) Welke denkrichting heeft uw voorkeur (combinaties zijn mogelijk)
- 2) Waarom deze denkrichting?
- 3) Wat vindt u er positief aan?
- 4) Wat zijn aandachtspunten?

Van alle drie deze avonden zijn korte verslagen gemaakt, waarin de hoofdlijnen van de avond zijn weergegeven. Deze verslagen zijn in de bijlagen van dit algemene verslag terug te vinden. In dit algemene verslag wordt een eindbeeld gegeneerd en wordt duidelijk wat de hoofdconclusie is die is voortgekomen uit deze dorpenrondes. Ten slotte zijn er in de bijlage ook schriftelijke reacties die via de mail zijn verkregen te lezen. Ook deze reacties zijn meegenomen in de eindconclusie.

Hoofdconclusie dorpenrondes werkgroepen

De inbreng in digitale inwonerrondes geven over de hele linie weer dat inwoners veel waarde hechten aan het open landschappelijke karakter van Buren. De inwoners zijn dan ook bang dat het landschap in te hoge mate aangetast gaat worden. Het wordt door de meeste deelnemers niet als passend gezien om overal in dit gebied windmolens te plaatsen. Aangegeven werd ook dat zonnepanelen wat dat betreft makkelijker zijn in te passen, maar dat het gebied ook niet te vol gelegd moet worden. Er werd meerdere malen duidelijk gemaakt dat het de voorkeur heeft om eerst alle grote daken in de gemeente vol te leggen. Hierna kan er gedacht worden aan zonnevelden, en als laatste optie zijn windturbines aan de beurt.

Bij deze inrichtingsbeelden werd in het bijzonder gewezen op het landschappelijke karakter en de natuurwaarden. Verder speelden ook de cultuurhistorische waarden en de agrarische waarde van het gebied een rol. Het gaat dan om het zogenaamde binnen gebied van Buren van boven de A15 tot en met de uiterwaarden met de provinciale weg als spil. In het verlengde hiervan wordt een combinatie van denkrichtingen door de inwoners als nuttig gezien: er was een overheersende instemming met de denkrichtingen van het plaatsen van panelen of turbines langs de infrastructuur (A15/Betuwelijn) en de geconcentreerde energieparken bij Medel en omgeving. Op deze manier wordt het landschap zo min mogelijk aangetast. Wel werd er rondom dit energiepark bij Medel aandacht gevraagd voor de

recreatieve functie rond dat gebied. De balans tussen zon- en windenergie is dan ook een belangrijk aandachtspunt volgens de deelnemers. Tijdens de bijeenkomst kwamen ook veel deelnemers met het aandachtspunt dat er ook focus moet zijn op andere vormen van het opwekken van duurzame energie in plaats van alleen zon- en windenergie. Zo kan er gekeken worden naar hydro-energie of naar geothermie.

Ook gaven de deelnemers aan dat ze het belangrijk vinden dat ze betrokken worden in het proces rondom de energietransitie en dan het gesprek aan moet worden gegaan met omwonenden. Als het gaat om betrokkenheid en participatie zou het helpen als er een vergoeding voor omwonenden was, of een mogelijkheid dat de omwonenden een aandeel kunnen krijgen in het project. Verder hebben de inwoners aangegeven dat ze graag meer duidelijkheid krijgen over de financiering van het project en het fijn vinden om meer concrete cijfers te zien.

Bij wijze van kanttekeningen werd gewezen op de agrarische functie en de agrarische waarde van de vruchtbare gronden in de Burensse. Tevens werd gewezen op de recreatieve functie in de periferie rond Medel. Wat betreft de A15 en Betuweroute werd net als in de denkrichting gewezen op het gebruik van de taluds en de tussenruimte. Overigens was in de discussie rond windmolens wel enige nuance waarneembaar tussen aanwezigen die duidelijk een positief ingegeven voorkeur hadden en deelnemers vanuit “omdat het nodig is dan maar langs de A15”. Ten opzichte van zonnepanelen is dit laatste veel minder sterk uitgesproken. Een beperkt aantal deelnemers zag in het geheel geen ruimte voor voornamelijk windmolens in onze gemeente.

Hoofdconclusie dorpenrondes stellingen

Aan de hand van de ‘mentimeter’ werden er stellingen gepresenteerd waarop de deelnemers konden stemmen. Deze stellingen zijn mogelijkheden van beleidsontwikkelingen. Aan de hand van de stemming wordt nagegaan hoe deze onderwerpen en beleidsontwikkelingen onder de bevolking leven. Aan de hand van deze stellingen komt naar voren dat de aanwezige inwoners open staan voor initiatieven betreft duurzame energie rond woonhuizen of bedrijven. Er kan gedacht worden aan kleine compacte innovatieve windmolens of een beperkt aantal zonnepanelen (6 tot 12) bij woningen, op het erf of in de tuin. Vooral voor een beperkt aantal zonnepanelen op het erf of in de tuin voor eigen gebruik is een grote voorkeur. Voor de kleine compacte innovatieve windmolens bij woningen is ook interesse, maar wel in beperktere mate.

Voor lokale initiatieven zoals een collectief of corporatief zonnepark met innovaties als opslag/buffering (waterstof/accu's) moest volgens de aanwezigen ook ruimte voor zijn. Er werd gezegd dat het wegnemen van belemmeringen door middel van innovatie positief kan uitpakken binnen de gemeente. Wel is het hierbij van belang dat de gemeente kritisch blijft en regels opstelt over zulke initiatieven om wildgroei te voorkomen.

Ook stonden de deelnemers open voor initiatieven rondom duurzame energie op bedrijventerreinen. Wat hier wel bij op viel is dat er anders werd aangekeken naar het plaatsen van windmolens bij (agrarische) bedrijven in het buitengebied. Dit had onder andere te maken met het open karakter van het buitengebied, ook hierbij werd het dan ook als belangrijk gezien dat er regels worden opgesteld over het plaatsen van deze kleine windmolens om wildgroei te voorkomen.

Over het algemeen kwam er uit de stellingen naar voren dat de aanwezige inwoners zeker open stonden voor de energietransitie. Ze zien het als nuttig als de gemeente de ruimte geeft aan andere ontwikkelingen, wel moet de gemeente kritisch blijven en regels hierover opstellen. Dit om een wildgroei aan plaatsingen her en der en op echt ongewenste plaatsen/wijze in de gemeente te voorkomen. Verder hebben de deelnemers duidelijk gemaakt dat er ook meer aandacht mag komen voor energie besparen en dat ook andere opties betreffende het opwekken van duurzame energie interessant kunnen zijn, er kan hierbij gedacht worden aan waterkracht of geothermie.

In onderstaande bijlagen zijn de scores per dorpenronde van de mentimeter te zien. In het volgende overzicht zijn deze scores bij elkaar op geteld en zijn de getotaliseerde scores te zien. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat er niet op elke stelling evenveel stemmen binnen zijn gekomen. Dit kan er bijvoorbeeld mee te maken hebben dat deelnemers te laat waren met stemmen of zich onthielden van stemmen. Verder zaten er minimale verschillen tussen bewoording van deze stellingen binnen de

afzonderlijke bijeenkomsten. Dit had er mee te maken dat de feedback over de stellingen van een eerdere bijeenkomst mee is genomen naar de volgende bijeenkomst, waarna er kleine aanpassingen plaats vonden.

Stelling	Eens	Oneens	Neutraal
Pilots met kleine compacte innovatieve windmolens bij woningen moet mogelijk zijn in Buren.	22	17	4
Het vergunningsvrij plaatsen van een beperkt aantal zonnepanelen (6 tot 12) op het erf of in de tuin voor eigen gebruik moet mogelijk zijn.	26	5	0
Lokale initiatieven zoals een collectief of corporatief zonnepark met innovaties als opslag/buffering (waterstof/accu's) moet mogelijk zijn.	16	4	10
Op bedrijven terreinen moeten molens (tot 20m) geplaatst kunnen worden.	20	10	2
Op (agrarische) bedrijven in het buitengebied moeten kleine windmolens (tot 20m) geplaatst kunnen worden.	16	12	3

Samenvatting opmerkingen chats

Omwille van privacy zijn de chats en de namen van de deelnemers in de chat niet opgenomen in dit verslag. Wel is bepaalde informatie die gedeeld werd in deze chats meegenomen in dit eindrapport. Tijdens de bijeenkomsten was de chatfunctie in zoom voornamelijk een handig manier om vragen te stellen tijdens bijvoorbeeld presentaties. Ook was de chat nuttig in het geval er vragen waren over het beeld en geluid op Zoom. Verschillende vragen die aan bod kwamen in de chats:

- Hoeveel meer duurzame energie moet er worden opgewekt in onze gemeente?
- Wordt er ook nagedacht over wind op dak?
- Is er bekend hoeveel alle bestaande plannen gaan opleveren?
- Kan het netwerk zonnepanelen op bedrijfsdaken wel aan?
- Waarom wordt er gestuurd in het opwekken van energie en niet in het besparen ervan?
- Waarom geen windmolens in de hele Noordzee neerzetten?
- Is die 12x opbrengst van een turbine gebaseerd op het geïnstalleerd vermogen of het geïnvesteerde kapitaal?
- Hoeveel windmolens komen er in de hele regio?
- Kunnen de verslagen en presentaties gedeeld worden met de deelnemers?
- Hoe houden we rekening met technologie die nog ontwikkeld wordt, of andere vormen van energie opwekking als hydro-energie, of minderopvallende manieren van windenergie?
- Wat wordt de rol van de inwoners precies?

Ten slotte gaven enkele deelnemers in de chat ook hun complimenten betreft de organisatie van de bijeenkomst. Ze gaven aan het fijn te vinden ruimte te krijgen om ook deel te nemen aan de ontwikkeling binnen hun gemeente.

Hoofdpunten schriftelijke reacties

Gedurende de dorpenrondes hebben we met enkele inwoners binnen de gemeente contact gehad via de e-mail. Dit contact was inhoudelijk over de toekomst van zon- en windenergie binnen de gemeente. Voornamelijk inwoners die niet in de gelegenheid waren deel te nemen aan de bijeenkomsten stuurden een uitgebreide e-mail met hun mening. Omwille van privacy zijn deze e-mails niet opgenomen in dit verslag. Wel worden de belangrijkste punten uit deze e-mails benoemd:

- Voordat er over wordt gegaan op grote zonnenvelden, eerst alle daken van bedrijven voorzien van zonnepanelen. Ook de goot van de Betuwelijn kan een optie zijn voor het plaatsen van zonnepanelen. Ook gevels kunnen voorzien worden van zonnepanelen. Kortom eerst wat al bebouwd is vol leggen met zonnepanelen, daarna pas het groen bebouwen met zonnepanelen.
- Vanuit de agrarische sector wordt de noodzaak van de energietransitie erkend. Wel vragen agrariërs aandacht voor de ingrijpende veranderingen in het buitengebied en afwegingen die gemaakt worden van de agrarische belangen. De agrarische gemeenschap denkt graag mee in het proces rondom de energietransitie. Als er dan zonnenvelden worden aangelegd heeft het

de voorkeur om ze in ieder geval niet op agrarische grond te leggen maar bijvoorbeeld op water of op het talud langs het Amsterdam- Rijnkanaal. Naar inziens van de agrarische gemeenschap zullen zonnenvelden op agrarische grond prijs opdrijvend werken voor de omliggende grond, en hierdoor zal de grondgebondenheid voor de agrarische sector moeilijker worden. Het gebruik van windturbines kan hier ook een oplossing in bieden, hierbij worden de vliegroutes van laag vliegverkeer ook veranderd waardoor dit overlast verdwijnt. Wel wordt het hierbij als belangrijk ervaren dat dat er eerst onderzocht moet worden wat de significante effecten zijn van de windturbines in een bepaald gebied om daarna pas een afweging te maken of deze acceptabel is en of mitigatie tot de mogelijkheden bestaat.

- Als er gekozen wordt voor zonnepanelen op daken kunnen er in bouwvoorschriften rekening worden gehouden met dakbelastingen. Ook kan het worden meegenomen in de vergunningsverlening waardoor er striktere bouwvoorschriften komen voor nieuwe daken.
- Er moet meer aandacht komen voor geothermie. Geothermie en elektra zijn 2 verschillende producten. Beiden zijn energiedragers. Er zal een bepaalde hoeveelheid energie geproduceerd moeten worden. Om de waarde over en weer te bepalen moet worden berekend wat het kost om de energie te produceren (zie ook de vergelijking windmolen versus zonnepark uit de presentatie). Stel, geothermie is 5 x zo duur als opwekking met windmolens (zelfde hoeveelheid) maar voorkomt dat er windmolens moeten worden geplaatst en er kan worden volstaan met 1 grootschalig zonnepark en verder lokale opwekking. Is het ons dat waard? Zo ja, dan is dus de vervuilingswaarde van geothermie 5 x lager dan een windmolen(s).
- Het ongerepte landschap binnen de gemeente wordt als erg waardevol beschouwd, de tijd zorgt ervoor dat het landschap steeds minder ongerept wordt. Ertegen verzetten wordt niet altijd als mogelijk gezien. Wel kan dit vertraagd worden door het plaatsen van zonnepanelen op daken voordat er over wordt gegaan op andere manieren van het opwekken van duurzame energie.

Bijlage 1: Verslag dorpenronde 1

Dorpenronde 1 – Donderdag 3 september 2020

Donderdag 3 september vond de eerste bijeenkomst van een reeks van drie dorpenronde plaats. De bijeenkomst vond plaats in het kader van het zon en wind beleid in Buren. Er was gekozen voor een digitale vorm via Zoom in plaats van een fysieke bijeenkomst vanwege de ontwikkelingen rondom het Coronavirus de afgelopen weken. Om 19.30 ging deze eerste dorpenronde van start. In totaal waren er 21 mensen aangemeld in zoom, hiervan waren 14 inwoners, de rest van de personen kwamen een presentatie geven of hielpen mee met de organisatie van de avond.

De avond werd afgetrapt met een woord van wethouder Pieter Neven. Hierna gaf Ko van den Beemt een presentatie over zon- en windenergie en de ontwikkelingen rondom de energietransitie binnen de gemeente Buren en over zon- en windenergie in de regio rondom de gemeente Buren. Vervolgens gaf Femke Visser een presentatie over de verschillende denkrichtingen die er zijn en die zijn ontwikkeld binnen de ruimteateliers over de plaatsbepaling van wind- en zonenergie binnen de gemeente. De regionale ambitie uit het concept bod is het minimaal verdubbelen van de bestaande en nu geplande capaciteit aan zon en wind energie per 2030 over de gehele regio. Wel is er een duidelijk verschil tussen hoe er tegen zon- en windenergie wordt aangekeken. Bij zonenergie wordt er meer aandacht besteedt aan hoe, en bij windenergie wordt er meer aandacht besteed aan waar. Uiteindelijk is het noodzakelijk om zon- en windenergie ruimtelijk af te stemmen, dan wel te combineren.

De verschillende denkrichtingen uit het RES-BOD zijn:

- Langs infrastructuur (A15/Betuwelijn)
- In de kom
- Geconcentreerde energieparken

Hierna werd van start gegaan in verschillende break-out rooms/werkgroepen. De volgende vragen zijn toen besproken:

- 1) Welke denkrichting heeft uw voorkeur (combinaties zijn mogelijk)
- 2) Waarom deze denkrichting?
- 3) Wat vindt u er positief aan?
- 4) Wat zijn aandachtspunten?

Verslag werkgroep 1 Zon en Wind

De voorkeur van de denkrichtingen liep in deze werkgroep enigszins uiteen, wel kwam duidelijk naar voren dat het zo min mogelijk invloed moet hebben op het huidige landschap en dat het dus het beste geplaatst kan worden waar het landschap het minst kwetsbaar is. Duidelijk werd dan ook dat centraliseren bij bijvoorbeeld Medel een goede optie was, of om gebruik te maken van de al bestaande littekens die het landschap kent.

Ook werd gezegd dat het belangrijk is dat er ruimte komt voor kleinere initiatieven vanuit burgers en dat burgers hierin ook gestimuleerd moeten worden. Dat enkel initiatieven vanuit burgers niet voldoende zou zijn, is wel duidelijk, maar meer betrokkenheid en participatieprojecten vanuit burgers kan wel interessant zijn. Dit is ook nuttig voor het creëren van draagvlak en bewustzijn bij burgers.

Verder zijn nuttige aandachtspunten dat het van belang is om, zodra de plek waar de windmolens en panelen komen, de omwonenden hierin worden gecompenseerd aan de hand van een vergoeding of bijvoorbeeld mede-eigenaarschap. Hierdoor zal er meer acceptatie komen en het kan worden gezien als een soort overlastcompensatie.

Verslag werkgroep 2 Zon en Wind

De denkrichting met de meest aanhangers was die van langs de infrastructuur A15.

De denkrichting in de kom leent zich alleen voor zonnevelden. Die van de energieparken, is als er ruimte is ook interessant.

Bij alle gebieden geldt dat het goed afwegen van de diverse belangen belangrijk is.

Ander suggesties zijn:

- zonnepanelen op de zuidhellingen van de dijken, of deze koppelen aan andere bestaande infrastructuur zoals het A'dam Rijn kanaal.
- daarnaast de mogelijkheid van zonnevelden bij agrarische bedrijven. Als voorbeeld wordt de gemeente Werkhoven genoemd, waar het bestemmingsplan daarvoor op maat is aangepast. Dat zou men ook graag in Buren zien.
- tot slot nog de vraag hoe de gemeente aankijkt tegen eigen initiatieven van burgers, zoals kleine windmolens?

Verslag werkgroep 3 Zon en Wind

1. Welke denkrichting heeft uw voorkeur?
 - Grootchalige energieparken bij bijv. Medel; of
 - Langs infrastructuur: bijv. langs spoorwegen
2. Waarom deze denkrichting?
 - Daarmee kun je de rest van het landschap ontlasten
3. Wat vindt u er positief aan?
 - Centreren
 - Rest van het landschap in tact laten
4. Wat zijn aandachtspunten?
 - Kijk waar grootverbruikers zitten en ontwikkel duurzame energie daar in de buurt;
 - (grote) daken benutten voor zonenergie (of zg. windwakkels): stel dat we alle (grote) daken in onze gemeente volleggen met zonnepanelen. Hoeveel energie levert dat op? En wat betekent dat voor de aansluiting op het elektriciteitsnet?
 - Een van de deelnemers noemde een 'zonneveld-op-hoogte' in Culemborg als voorbeeld. Een overdekt parkeerterrein als het ware.
 - Wat zijn de gevolgen van zonnevelden voor de bodem op de langere termijn. Stel, je legt een zonneveld aan op agrarische grond/weidegrond. Is dat schadelijk voor de bodem op langere termijn (15-20 jaar)?

Verslag werkgroep 4 Zon en Wind

De voorkeur in de denkrichtingen ging uit van de gedachte "wat fraai is, moet zoveel mogelijk fraai blijven". Dan wordt gedoeld op het open landschap / rivierenlandschap in het binnengebied van Buren naar de rivier.

Zeker geen windmolens in dit gebied, want molens verstop je niet. Dat kan met zonnevelden een stuk beter.

Daarmee komt de voorkeur voor plaatsing zon en wind bij de al bestaande ingrepen langs de vervoersverbinding en Medel en dergelijke. Opgemerkt is dat dat ook in lijn licht met de betere netwerkmogelijkheden.

Verder is duidelijk gemaakt dat het verstandig is eerst naar zon te kijken en die mogelijkheden uit te nutten omdat het draagvlak daarvoor groter. Wind heeft door geluid en zichthinder meer weerstand. Ook is zon makkelijker te vervangen en te beheren.

Hoofdlijn werkgroepen

In de werkgroepen werden de denkrichtingen besproken en de voorkeur voor denkrichtingen. Verder werden ook eventuele aandachtspunten of opmerkingen aan het licht gebracht. Wat duidelijk naar voren kwam in de werkgroepen was dat het landschap niet te veel mag worden aangetast. De inwoners van de gemeente zijn erg gesteld op hun landschap. Van de verschillende denkrichtingen zijn de komgebieden het minst gewild, als deze gebieden dan gebruikt zouden worden voor duurzame

energie, dan enkel en alleen voor zonnepanelen. De voorkeur voor plaatsing van windturbines of zonnepanelen komt over het algemeen uit op bestaande littekens in het landschap, dus langs de bestaande infrastructuur. Verder waren ook veel mensen te spreken over een gecentreerd energiepark bij Medel. Op deze manier kan de rest van het landschap in takt blijven. Verder kwamen als belangrijke aandachtspunten naar voren:

- Het ondersteunen van eigen initiatieven van burgers door de gemeente.
- Daken benutten van agrarische bedrijven.
- Compenseren van burgers en omwonenden.
- Onderzoek naar de lange termijn gevolgen van de plaatsing van windturbines en zonnepanelen.

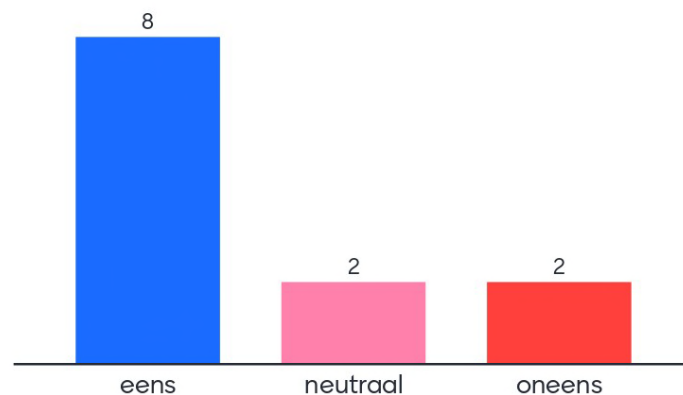
Beleidsopties voorgelegd in stellingen

Verder werden er aan de hand van de 'mentimeter' stellingen gepresenteerd waarop de deelnemers konden stemmen. Deze stellingen zijn mogelijkheden van beleidsontwikkelingen. Aan de hand van de stemming wordt nagegaan hoe deze onderwerpen en beleidsontwikkelingen onder de bevolking leven.

Stelling 1:

De plaatsing van kleine innovatieve windmolens bij woningen moet mogelijk zijn in de gemeente Buren.

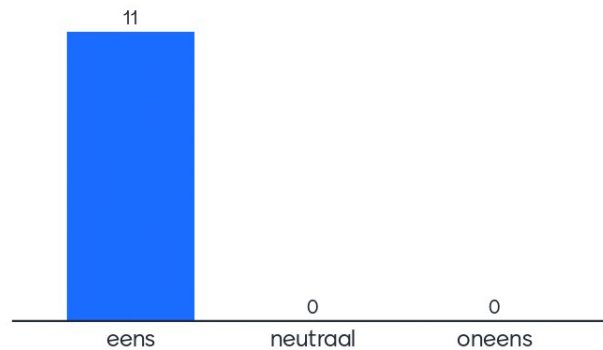
Mentimeter

Stelling 2:

Het vergunningsvrij plaatsen van een beperkt aantal zonnepanelen op het erf of in de tuin als afdak voor eigen gebruik moet mogelijk zijn.

Mentimeter

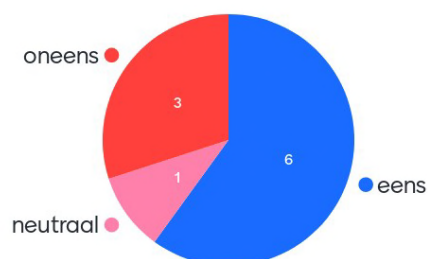

Bij deze stelling ontstond een discussie over het feit dat het niet mogelijk is om zonnepanelen te plaatsen in beschermde stadsgebieden. Het maakt in dit geval niet uit of een huis wel of niet modern gebouwd is.

Stelling 3:

Lokale initiatieven zoals een lokaal zonnepark met een combinatie van waterstofontwikkeling met opslag/buffering moeten mogelijk zijn in de gemeente.

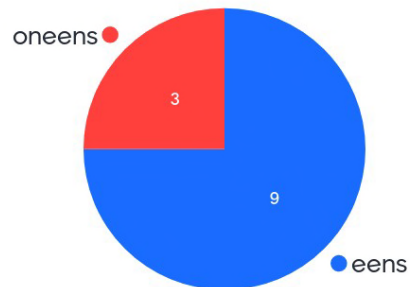
Mentimeter

Stelling 4:

Op bedrijventerreinen en bij agrarische bedrijven moeten kleine windmolens geplaatst kunnen worden.

Mentimeter

12

Tijdens deze stelling ontstond een gesprek over dat geothermie en elektra ook substitueert van elkaar kunnen zijn. In dit geval wordt elektra bespaard, maar niet geproduceerd.

Stelling 5:

Heeft u nog andere suggesties en ideeën als het gaat om duurzame technieken e.d.? (open vraag)

Mentimeter

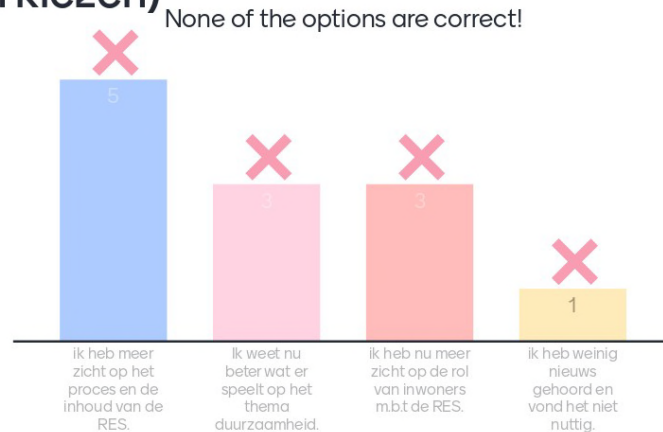
Energie besparen is de eerste winst	Overkappen van meerdere bedrijven met een zonnedak	Geothermie is ook elektra
Rendabele energie opslag	Combineer waar combineren mogelijk is.	Geothermische energie
Energiemetingen, zoals thermografie, blowerdoor en Ultrasoon	Een 4 MW waterstofwindturbine om tankstation te voorzien	

8

Stelling 6:

Wat heeft deze bijeenkomst u gebracht? (u mag 2 antwoorden kiezen)

Mentimeter

12

Hoofdlijn uit de stellingen

Over het algemeen komt er uit de 'mentimeter' stellingen naar voren dat er binnen de gemeente ruimte moet zijn voor particuliere ontwikkelingen en andere lokale initiatieven in en rondom woonhuizen of bedrijven. Er kan hierbij gedacht worden aan de plaatsing van eigen kleine windmolens en/of de plaatsing van een beperkt aantal zonnepanelen. Verder kwam naar voren dat er vanuit de deelnemers bereidheid is tot deelname aan de energietransitie, wel mag er meer ruimte komen voor innovatie en/of lokale initiatieven als een beperkt aantal zonnepanelen in de achtertuin en/of kleine innovatieve windmolens bij woonhuizen. Het is dan van belang dat gemeentelijke vergunningseisen hier meer ruimte voor bieden. Ook kwam uit de discussie naar voren dat aandacht gevraagd wordt voor de mogelijkheden van geothermie, dit wordt gezien als een belangrijke aanvullende optie.

Bijlage 2: Verslag dorpenronde 2

Dorpenronde 2 – Donderdag 10 september 2020

Donderdag 10 september vond de tweede bijeenkomst van een reeks van drie dorpenronde plaats. De bijeenkomst vond plaats in het kader van het zon en wind beleid in Buren. Er was gekozen voor een digitale vorm via Zoom in plaats van een fysieke bijeenkomst vanwege de ontwikkelingen rondom het Coronavirus de afgelopen weken. Om 19.30 ging deze eerste dorpenronde van start. In totaal waren er 24 mensen aangemeld in zoom, hiervan waren 17 inwoners, de rest van de personen kwamen een presentatie geven of hielpen mee met de organisatie van de avond.

De avond werd afgetrapt met een woord van wethouder Pieter Neven. Hierna gaf Ko van den Beemt een presentatie over zon- en windenergie en de ontwikkelingen rondom de energietransitie binnen de gemeente Buren en over zon- en windenergie in de regio rondom de gemeente Buren. Vervolgens gaf Femke Visser een presentatie over de verschillende denkrichtingen die er zijn en die zijn ontwikkeld binnen de ruimteateliers over de plaatsbepaling van wind- en zonenergie binnen de gemeente. De regionale ambitie uit het concept bod is het minimaal verdubbelen van de bestaande en nu geplande capaciteit aan zon en wind energie per 2030 over de gehele regio. Wel is er een duidelijk verschil tussen hoe er tegen zon- en windenergie wordt aangekeken. Bij zonenergie wordt er meer aandacht besteedt aan hoe, en bij windenergie wordt er meer aandacht besteed aan waar. Uiteindelijk is het noodzakelijk om zon- en windenergie ruimtelijk af te stemmen, dan wel te combineren.

De verschillende denkrichtingen uit het RES-BOD zijn:

- Langs infrastructuur (A15/Betuwelijn)
- In de kom
- Geconcentreerde energieparken

Hierna werd van start gegaan in verschillende break-out rooms/werkgroepen. De volgende vragen zijn toen besproken:

- 1) Welke denkrichting heeft uw voorkeur (combinaties zijn mogelijk)
- 2) Waarom deze denkrichting?
- 3) Wat vindt u er positief aan?
- 4) Wat zijn aandachtspunten?

Verslag werkgroep 1 zon en wind

In de werkgroep was er begrip voor het feit dat er meer duurzame energie binnen de gemeente moet worden opgewekt, wel het liefst zo veel mogelijk uit het zicht. Concentreren leek dan ook een goed alternatief. Verder was er de voorkeur om de kommen zo veel mogelijk vrij te houden. Er kunnen andere elementen gebruikt die er al zijn, zoals taluds. Er kunnen ook bepaalde gebieden aangewezen worden, dus dat er enkele energieparken komen, als dit maar niet te veel in het oog springt.

Als interessant idee kwam zon op water naar voren, hier zijn ook veel ontwikkelingen in gaande en ook binnen de gemeente kan hier naar gekeken worden en kan hier aandacht aan worden besteed.

Verder wordt het als belangrijk ervaren om de bewoners op de hoogte te houden en ook een bepaalde richting te geven. Ze te betrekken bij het proces van de energietransitie wordt ook als noodzakelijk gezien.

Verslag werkgroep 2 zon en wind

Er is geen duidelijke voorkeur voor een van de zoekrichtingen. Men vindt het belangrijk dat de mogelijkheden zoveel mogelijk worden verdeeld, wat volgens hen bijdraagt aan een breder draagvlak. Spreiding is het beste. Houdt daarbij het buitengebied zo vrij mogelijk.

De vraag wie het gaat betalen roept nogal wat emoties op. Men heeft het beeld dat de consument uiteindelijk toch betaald. Een van de kritische deelnemers heeft ook nog weinig beeld over wat voor aantallen en dergelijke het nu echt gaat.

De ecologische balans is voor de heren belangrijk.

Let op de balans tussen wind en zonne-energie. Wind is veel meer zichtbaar en dergelijke, maar levert ook veel meer op. Wat is hierin de beste verdeling?

Heb ook oog voor andere mogelijkheden als waterkracht en opslag.

Tot slot wordt het belang van besparen van energie onderstreept.

Verslag werkgroep 3 zon en wind

- Voorkeur voor de denkrichtingen langs de infrastructuur en energieparks, waar het landschap sowieso al "vervuild" is
- Een combinatie van denkrichtingen ook prima, afhankelijk van geschikte locaties
- Laat de kom vrij om het landelijke karakter te behouden
- Plaats windturbines in locaties waar turbines al staan
- Liever zon op dak dan op land
- Eventueel zon op land langs de infrastructuur of binnen energieparks maar geen zonnevelden in de kom
- Zo min mogelijk vruchtbare grond gebruiken
- Niet naast Rijnkanaal
- Niet naast kernen waar veel mensen wonen

Verslag werkgroep 4 zon en wind

Bezorgdheid om en betrokkenheid bij het landschap zijn 2 zijden van dezelfde medaille. Dat was ook wel tekenend voor de inbreng van de deelnemers.

Centraal was in ieder geval het beeld dat het landelijk middengebied van Buren open en landschappelijk moest blijven. Daarbij werd zon als makkelijker inpasbaar gezien als wind.

En als wind dan toch moet – en dat werd merendeels ook wel gezien – dan moet het maar langs de A15 en de onderzijde van Medel. Dat gebied was toch al “aangetast”.

Verder werden er twee aandachtspunten meegegeven:

- ➔ Eerst liever opties als de daken of restgebieden (A15? Red) dan pas andere opties als agrarische grond. Wat betreft bedrijfsdaken moet het zeker in de bouwvoorschriften opgenomen dat nieuwbouw direct van panelen voorzien wordt.
- ➔ Kijk eens naar de steenfabrieken (bij Maurik) Dat mag natura2000 gebied zijn, maar daar liggen grote oppervlakken aan betonplaten.

Verslag werkgroep 5 zon en wind

Voorkeur voor zonnepanelen op daken van bedrijventerreinen.

Met betrekking tot windpark op bedrijventerrein Medel: dit ligt op de grens met Lingemeer (Lingemeren), wat een recreatiepark is (recreatiebestemming heeft). Om die reden heeft deze locatie niet de voorkeur: je wilt recreanten niet opzadelen met horizonvervuiling, geluidsoverlast en slagschaduw van windmolens.

Langs infrastructuur: Langs de A15 kan wel. Langs Amsterdam Rijnkanaal kan niet/mogelijkheden zijn beperkt, onder meer omdat dit (voor een groot deel?) weidevogelgebied is. En golfterrein De Batouwe ligt ook langs het Amsterdam Rijnkanaal.

Er wordt opgemerkt dat mogelijkheden voor grootschalige opwek van duurzame energie in gemeente Buren in ieder geval beperkt is, omdat gemeente Buren voor een groot deel Natura 2000-gebied is en in zijn geheel Nationaal Landschap. Dat moet je niet (willen) laten aantasten door zonnevelden en windparks.

Alternatief is om eerst te kijken naar de mogelijkheden om energie te besparen. En vervolgens (bijv. samen ondernemers) kijken hoe in de benodigde energiebehoefte te voorzien. Bijvoorbeeld door dit bij andere regio's 'in te kopen' (vergelijkbaar met importeren van gas en stroom uit andere landen nu).

Hoofdlijn werkgroepen

In de werkgroepen kwam er geen sterke voorkeur van een bepaalde denkrichting naar voren, wel werd het duidelijk dat de inwoners zich zorgen maken over het landschap. De inwoners zijn allemaal erg gesteld op het vrije landschap. De denkrichting die zich focust op de komgebieden wordt dan ook als het minst aantrekkelijk gezien, dit aangezien het landschap er volgens de deelnemers het meest van wordt aangetast. Een combinatie van verschillende denkrichtingen wordt wel als nuttig gezien. Er zou dan bijvoorbeeld een combinatie kunnen plaatsvinden met energieparken en turbines langs de A15. Verder gaven de deelnemers aan dat er ook eerst aandacht besteed moet worden aan zonnepanelen op daken, op deze manier wordt het landschap in eerste instantie nog in takt gehouden. Ook is de balans tussen wind- en zonne-energie erg belangrijk. De deelnemers hechten ook waarde aan het feit dat ze actief betrokken worden in het proces rondom de energietransitie door de gemeente. Hiernaast wil men wat meer duidelijkheid over de financiering van de turbines en de zonnepanelen, er is momenteel onduidelijkheid over hoe alles betaald gaat worden en wat dit financieel voor de inwoners van de gemeente gaat betekenen. Andere aandachtspunten/suggesties die naar voren komen:

- Zonnepanelen op water
- Mogelijkheden van waterenergie
- Energie besparen
- Aandacht voor mogelijkheid voor panelen op/bij de steenfabrieken bij Maurik

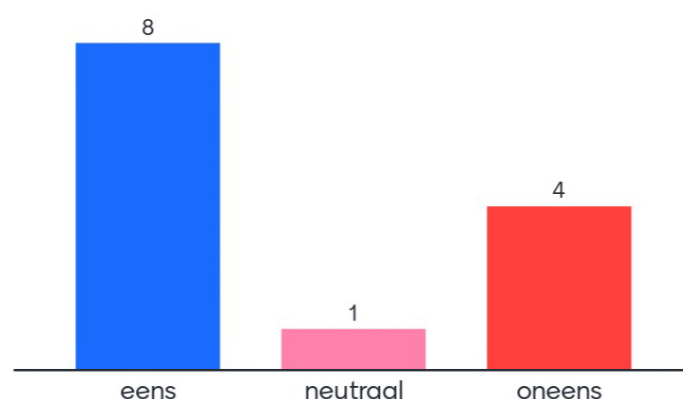
Beleidsopties voorgelegd in stellingen

Verder werden er aan de hand van de 'mentimeter' stellingen gepresenteerd waarop de deelnemers konden stemmen. Deze stellingen zijn mogelijkheden van beleidsontwikkelingen. Aan de hand van de stemming wordt nagegaan hoe deze onderwerpen en beleidsontwikkelingen onder de bevolking leven.

Stelling 1:

Pilots met kleine compacte innovatieve windmolens bij woningen moet mogelijk zijn in de Buren.

Mentimeter

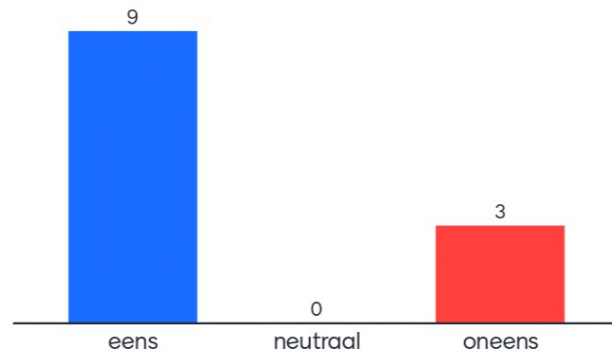

13

Stelling 2:

Het vergunningsvrij plaatsen van een beperkt aantal zonnepanelen (6 tot 12) op het erf of in de tuin voor eigen gebruik moet mogelijk zijn.

Mentimeter

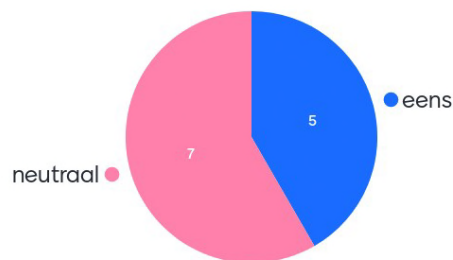

12

Stelling 3:

Lokale initiatieven zoals een collectief of corporatief zonnepark met innovaties als opslag/buffering (waterstof/accu's) moet mogelijk zijn.

Mentimeter

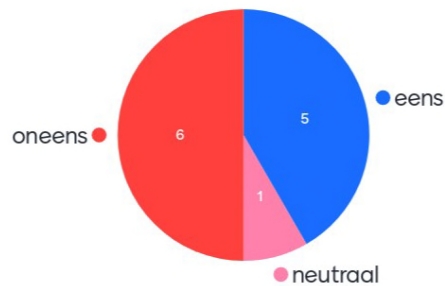

12

Stelling 4:

Op bedrijven(terreinen) en op bedrijventerreinen in het buitengebied moeten kleine windmolens (tot circa 20 meter) geplaatst kunnen worden.

Mentimeter

12

Deze stelling werd niet als helemaal duidelijk ervaren, het werd gezien als twee stellingen, namelijk op bedrijven en op bedrijventerreinen in het buiten gebied.

Stelling 5:

Heeft u nog andere suggesties en ideeën als het gaat om duurzame technieken e.d.? (open vraag)

Mentimeter

Bodemwarmte, oppervlakte water warmer, hydro energie,

Gebruik maken van het water dat lamgs stroomt

Geen ideeën voor duurzame energie. Gewoon minder energie verbruiken.

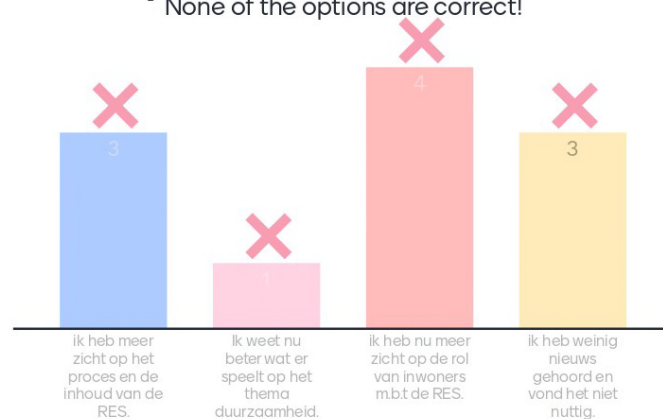
3

Men was niet heel enthousiast over het opperen van nieuwe ideeën en vond dit dat ook een lastige vraag. Het duurde even voordat er iets werd opgeschreven.

Stelling 6:

Wat heeft deze bijeenkomst u gebracht? (u mag 2 antwoorden kiezen)

Mentimeter

De toelichting van de deelnemers was dat de bijeenkomst niet als slecht werd gezien en ook zeker nuttig was, maar niet direct alle informatie als even nuttig werd gezien.

Hoofdpijn uit de stellingen

Aan de hand van de stellingen komt naar voren dat de deelnemers zeker open staan voor duurzame energie en het ook goed vinden dat lokale initiatieven worden gestimuleerd en gesteund door de gemeente, maar er ook zeker kritisch tegenover staan. Uit de discussie kwam naar aanleiding van de stellingen naar voren dat er volgens de deelnemers ook meer aandacht mag komen voor energie besparen, en naast de opties voor zon- en windenergie, kunnen ook andere opties als hydro-energie en water-energie interessante mogelijkheden bieden. De deelnemers van deze dorpenronde hebben graag dat eerst ook andere opties onderzocht worden, voordat er grote windturbines en zonnepanelen worden geplaatst.

Bijlage 3: Verslag dorpenronde 3

Dorpenronde 3 – Donderdag 24 september 2020

Donderdag 24 september vond de derde en laatste digitale dorpenronde plaats. De bijeenkomst vond plaats in het kader van het zon en wind beleid in Buren. Er was gekozen voor een digitale vorm via Zoom in plaats van een fysieke bijeenkomst vanwege de ontwikkelingen rondom het Coronavirus de afgelopen weken. Om 19.30 ging deze eerste dorpenronde van start. In totaal waren er 25 mensen aangemeld in zoom, hiervan waren 15 inwoners, de rest van de personen kwamen meekijken vanuit een organisatie (VVD, RES team Rivierenland), kwamen een presentatie geven of hielpen mee met de organisatie van de avond.

De avond werd afgetrapt met een woord van wethouder Pieter Neven. Hierna gaf Ko van den Beemt een presentatie over zon- en windenergie en de ontwikkelingen rondom de energietransitie binnen de gemeente Buren en over zon- en windenergie in de regio rondom de gemeente Buren. Vervolgens gaf Femke Visser een presentatie over de verschillende denkrichtingen die er zijn en die zijn ontwikkeld binnen de ruimteateliers over de plaatsbepaling van wind- en zonenergie binnen de gemeente. De regionale ambitie uit het concept bod is het minimaal verdubbelen van de bestaande en nu geplande capaciteit aan zon en wind energie per 2030 over de gehele regio. Wel is er een duidelijk verschil tussen hoe er tegen zon- en windenergie wordt aangekeken. Bij zonenergie wordt er meer aandacht besteedt aan hoe, en bij windenergie wordt er meer aandacht besteed aan waar. Uiteindelijk is het noodzakelijk om zon- en windenergie ruimtelijk af te stemmen, dan wel te combineren.

De verschillende denkrichtingen uit het RES-BOD zijn:

- Langs infrastructuur (A15/Betuwelijn)
- In de kom
- Geconcentreerde energieparks

Hierna werd van start gegaan in verschillende break-out rooms/werkgroepen. De volgende vragen zijn toen besproken:

- 1) Welke denkrichting heeft uw voorkeur (combinaties zijn mogelijk)
- 2) Waarom deze denkrichting?
- 3) Wat vindt u er positief aan?
- 4) Wat zijn aandachtspunten?

Verslag werkgroep 1 zon en wind

- Deelnemers zijn overall geen voorstander van zonnevelden en windmolens: zonde van het landschap/uitzicht;
- 1 deelnemer is van mening, dat zonnevelden makkelijker in te passen zijn in ons landschap: vanwege de intensieve landbouw (monocultuur, van natuur is geen sprake meer). Die weilanden kun je dan net zo goed vol leggen met zonnepanelen, dan ontstaat er misschien weer ruimte voor natuur. Een andere deelnemer heeft daar twijfels over: we leven al zolang in harmonie naast elkaar in deze regio (boeren en burgers), hoe moet dat dan?
- Voorkeur om eerst alle daken vol te leggen met zonnepanelen; dat stimuleren. En dan verder kijken. Mogelijk zijn er dan meer innovatieve methoden en technieken ontwikkeld?
- Indruk in mijn groep was dat er al keuzes gemaakt zijn voor zonnevelden en windparks. Dat daar al besluiten over genomen zijn. Is dat zo?
- Veel vragen en onduidelijkheden: hoe groot is de opgave? Wat verbruiken we? Hoeveel moeten we duurzaam opwekken? En wanneer? Dat maakt het beantwoorden van de vragen lastig.
- Als het echt moet, dan bij voorkeur langs infrastructuur

Verslag werkgroep 2 zon en wind

Binnen de werkgroep werd al snel duidelijk dat er het liefst geen windmolens komen en in het geval van zonnepanelen het liefst alleen op daken. De deelnemers hadden dan ook het idee dat dit ruim genoeg zou moeten zijn. Als ze nadachten over de mogelijke denkrichtingen sprak rond de bestaande infrastructuur het meeste aan.

De deelnemers gaven aan bang te zijn voor horizonvervuiling en een inbreuk op het landelijke landschap van de gemeente. Wel kwamen ze met enkele suggesties zoals het plaatsen van minder hoge windmolens, het gebruiken van de originele molens in het landschap of het maken van innovatieve bebouwing waar de daken dan een windmolen zou bevatten. Zonnepanelen konden volgens hen geplaatst worden in weilanden die nu niet gebruikt worden of op vervuild water waar inwoners van de gemeente nu toch nauwelijks komen.

Andere suggesties waren het gebruik maken van waterkracht binnen de gemeente. Ook werd het belangrijk gevonden dat de inwoners van de gemeente voldoende worden ingelicht over de stand van zaken en de mogelijkheid hebben om mee te denken in het proces van de energietransitie. Er zijn al verschillende plaatsen in Nederland waar dit een hoop heeft opgeleverd.

Verslag werkgroep 3 zon en wind

Uit het gesprek komt een duidelijke voorkeur voor optie 1, langs de infrastructuur, aangevuld met energieparken op de daken van bestaande industrieterreinen en (tijdelijk) braakliggende grond. Opmerkelijk overigens dat deze groep de windturbines en zonnepanelen als een gegeven beschouwt, als een noodzakelijk kwaad. Er is geen discussie over de turbines/panelen zelf, alleen over de locatie.

Argumenten:

- De procedures zullen daar het minste tijd kosten omdat er minder mensen wonen en er dus minder bezwaren zullen worden ingediend / er algemeen minder weerstand is.
- Evt. opslag/transport is makkelijk te regelen.
- Makkelijke bereikbaarheid voor onderhoud.
- We concentreren de 'lelijkheid' langs 1 strook/ 1 plek. Immers niemand wil 'n windmolen in z'n tuin.
- Zo min mogelijk inwoners er nadeel van laten ondervinden
- We behouden het karakteristieke, mooie kom/kerngebied met bijbehorende biodiversiteit en aantrekkelijke woonomgeving.
- We behouden vruchtbare grond voor fruit/akker/landbouw.
- Kom/kerngebied blijft zo aantrekkelijk voor inwoners en toeristen
- Op platte daken industrieterrein zou naar schatting 12Ha beschikbaar zijn voor zonnepanelen Plus nog 12+ Ha op Medel 2, wat voorlopig nog braakliggend land is.

Aanbevelingen:

- Inwoners aandeelhouders laten worden, zodat men er direct zelf profijt van heeft.
- Zonnepanelen op boerenschuren etc. in het komgebied geen probleem, maar Windmolens op het boerenerf wel: reken dan op bezwaarprocedures etc.
- Blijf doorzoeken naar andere vormen van energie opwekken die minder omgevingsimpact hebben.
- Compensatie voor inwoners die 'langs de infrastructuur' wonen en dus wel de windturbines/zonnepanelen 'op hun dak' krijgen, waardoor vermindering woongenot (slagschaduw windturbines) en waardevermindering woning?

Tegenargumenten:

- Trekvogels, komen die nog door een bijna onafgebroken rij windmolens heen?

Verslag werkgroep 4 zon en wind

Beide deelnemers gaven de voorkeur aan zoekrichting 1 (langs A15) en daarna zoekrichting 3 (concentratie). Daarbij werd opgemerkt het belang van het eerst vol leggen van alle daken met zonnepanelen in de gemeente. Het gaat dan zowel om woonhuizen als bedrijven. Ook werd nog genoemd een recent onderzoek van de WUR over de beperkingen van zonneweides. De beide heren gaven nog aan dat ze graag meer gevoed willen worden met specifieke cijfers als hoeveel windmolens zijn er dan nodig en andere cijfers. Men vindt het wel prettig om op deze wijze mee te praten.

Hoofdpijn werkgroepen

In de werkgroepen kwam naar voren dat de deelnemers geen grote voorstanders zijn van windmolens en meer de voorkeur geven aan zonnepanelen. In dit geval dan voornamelijk zonnepanelen op daken van huizen, bedrijventerreinen of industrieterreinen binnen de gemeente. Dit heeft te maken met het feit dat de deelnemers erg gesteld zijn op het open landschap van de gemeente en het plaatsen van grote windturbines als een inbreuk van het landschap zien. Als er dan toch voorkeur moet worden gegeven binnen de locaties van de drie denkrichtingen, komt de eerste het meest positief naar voren, namelijk langs de infrastructuur (A15/Betuwelijn), en dit aangevuld met energieparken. Op deze manier worden de panelen en turbines enigszins geconcentreerd zodat ze niet over het hele landschap te zien zijn en vinden zo min mogelijk inwoners er echt nadeel van. Verder kwamen deelnemers met suggesties voor bijvoorbeeld minder hoge windmolens of molens die meer in het landschap ingepast zijn. Verder vinden de deelnemers het belangrijk dat ze actief worden betrokken bij het proces rondom de energietransitie, zo hebben ze graag meer specifieke cijfers en informatie ter beschikking dan nu het geval is. Andere aandachtspunten/suggesties die naar voren komen:

- Zonnepanelen op water
- Inwoners aandeelhouders laten worden
- Blijf ook open staan voor nieuwe vormen van energie opwekken, zoals waterenergie
- Verder moet er aandacht zijn voor compensatie van omwonenden van de zonnepanelen of windturbines

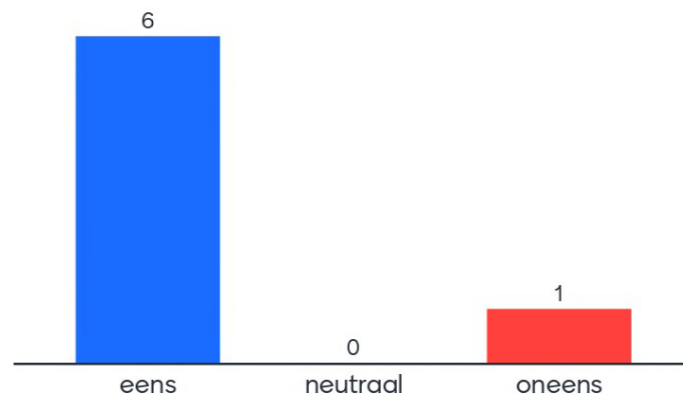
Beleidsopties voorgesteld in stellingen

Verder werden er aan de hand van de 'mentimeter' stellingen gepresenteerd waarop de deelnemers konden stemmen. Deze stellingen zijn mogelijkheden van beleidsontwikkelingen. Aan de hand van de stemming wordt nagegaan hoe deze onderwerpen en beleidsontwikkelingen onder de bevolking leven.

Stelling 1:

Pilots met kleine compacte innovatieve windmolens bij woningen moet mogelijk zijn in de Buren.

Mentimeter

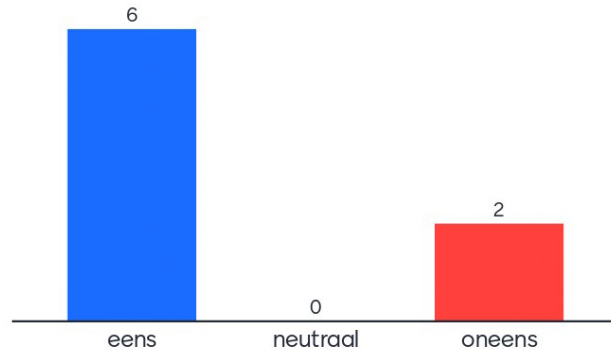

Bij deze stelling waren er veel voorstanders, de toelichting hierbij was vanwege het feit dat het landschap op deze manier minder vervuild wordt.

Stelling 2:

Het vergunningsvrij plaatsen van een beperkt aantal zonnepanelen (6 tot 12) op het erf of in de tuin voor eigen gebruik moet mogelijk zijn.

Mentimeter

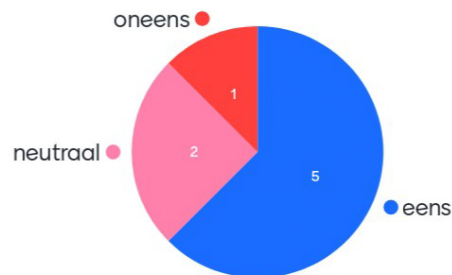
8

De toelichting van een van de deelnemers die oneens had gestemd gaf aan dat dit zorgt voor vervuiling.

Stelling 3:

Lokale initiatieven zoals een collectief of corporatief zonnepark met innovaties als opslag/buffering (waterstof/accu's) moet mogelijk zijn.

Mentimeter

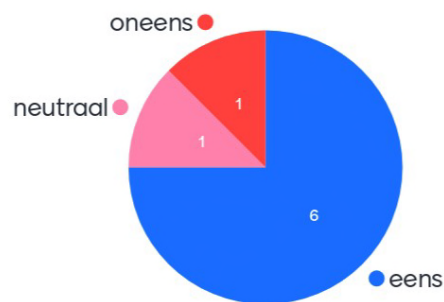
8

Eén van de deelnemers die eens heeft gestemd gaf aan dat hij/zij voorstander is van het wegnemen van belemmeringen door middel van innovatie. Eén van de nee-stemmers was het hier mee eens, maar gaf wel aan angstig te zijn voor wildgroei.

Stelling 4:

Op bedrijventerreinen moeten kleine molens (tot 20m) geplaatst kunnen worden.

Mentimeter

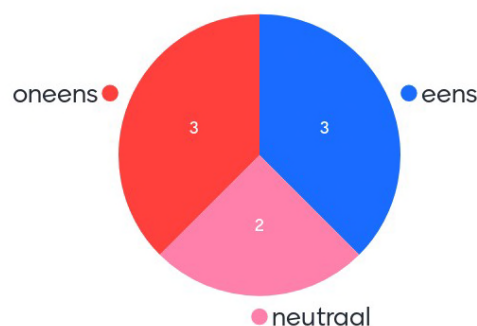

8

Stelling 5:

Op (agrarische) bedrijven in het buitengebied moeten kleine windmolens (tot 20m) geplaatst kunnen worden.

Mentimeter

8

Bij deze stelling gaf een deelnemer aan het hier niet mee eens te zijn gezien het kosten aspect, het onderhoud van zulke windmolens is in verhouding namelijk erg kostbaar.

Stelling 6:

Heeft u nog andere suggesties en ideeën als het gaat om duurzame technieken e.d.? (open vraag)

Mentimeter

Niet nu vastpinnen aan techniek van vandaag en gister. Laat ruimte voor innovatie!

Aardwarmte! Waterkracht in sloten

Waterkracht, kernenergie, verminderen energieverbruik

Kernenergie

Kerncentrales

Zonnepanelen op daken stimuleren. Op bedrijventerrein, op geluidsscherm a15

Innovatief denken. Energie uit wegen halen.

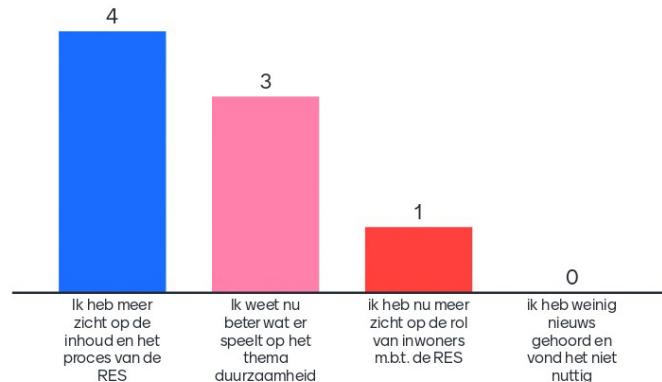
Er zijn verschillen vormen van zonne-energie die in huizen geïntegreerd kunnen worden. Waterkracht. Opslag van elektriciteitsnet. Waterstofcentrale aan huis.

8

Stelling 7:

Wat heeft deze bijeenkomst u gebracht? (u mag 2 antwoorden kiezen)

Mentimeter

8

Hoofdpijn uit de stellingen

Uit de stellingen komt naar voren dat de deelnemers open staan voor verschillende vormen van duurzame energie. Ze staan positief tegenover innovatieve ideeën en vinden lokale initiatieven belangrijk. Lokale initiatieven kunnen ervoor zorgen dat inwoners meer betrokken zijn en zelf ook mogelijkheden hebben tot het opwekken van duurzame energie. Wel is hier een regelgeving vanaf een bepaalde hoogte bij van belang, want anders kan er mogelijk wildgroei van kleine windmolens of zonnepanelen in de gemeente ontstaan. Verder moet er binnen de innovatieve nieuwe mogelijkheden die ontstaan ook aandacht zijn voor het kostenaspect. Tijdens de stellingen kwam naar voren dat de deelnemers graag meedenken en dan ook veel ideeën hebben.